

Aan Staatsecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Van Directoraat-generaal Koninkrijksrelaties

nota Informatievoorziening financieel en begrotingsbeheer
Caribisch Nederland 2019-2021

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000702453

Datum
16 december 2022

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
[Redacted]

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Op 20 juni 2019 heeft uw ambtsvoorganger de Tweede Kamer toegezegd periodiek gedetailleerde informatie te verstrekken over de voortgang en status van het financieel en begrotingsbeheer van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op 6 december 2021 is de Kamer hierover voor het eerst geïnformeerd door middel van een nulmeting en is in de Kamerbrief¹ toegezegd dat gestreefd werd om voor eind oktober 2022 de Kamer opnieuw te informeren over de voortgang en status. Gezien de overdracht van het onderzoek van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) meer tijd kostte dan verwacht heeft u op 7 november jl. de Kamer geïnformeerd zo spoedig mogelijk, uiterlijk voor 31 december 2022, de toegezegde Kamerbrief inclusief de meting voor te leggen.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om:

- Kennis te nemen van de door het Cft BES uitgevoerde onderzoek naar de huidige stand van zaken inzake het financieel en begrotingsbeheer van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
- Bijgaande brief te ondertekenen ter verzending aan de Tweede Kamer. Middels deze brief informeert u de Kamer over:
  - a. De scores van de openbare lichamen, op basis van een driejarig voortschrijdend gemiddelde over de jaren 2019, 2020 en 2021, op het gebied van financieel en begrotingsbeheer. De meting vond plaats aan de hand van negen vooraf geselecteerde prestatie-indicatoren.
  - b. De stand van zaken en voortgang van de verbeterplannen financieel beheer per openbaar lichaam.

Kern

- De eilanden scoren over het algemeen alle drie minder goed op tijdigheid ten opzichte van de periode 2018-2020. Gezien de benodigde eerste verbeterslag die gemaakt is door de openbare lichamen op begrotings- en verantwoordingsstukken doet de praktijk veronderstellen dat de openbare

¹ Kamerbrief Informatievoorziening financieel en begrotingsbeheer Caribisch Nederland, 2021 d.d. 6 december 2021 (Kamerstukken II 2021/22, 35925 IV, nr. 33).

lichamen langer de tijd nodig hebben voor het verwerken van de aanbevelingen van zowel BZK als het Cft BES over een toegenomen aantal onderwerpen. Dit proces gaat gepaard met het verbeteren van de informatievoorzieningen tussen de interne onderdelen van de openbare lichamen.

Onze referentie
2022-0000702453

Datum
16 december 2022

- Bonaire en Sint Eustatius scoren minder goed op de gerealiseerde lasten ten opzichte van de begroting. Het gebrek aan uitvoeringscapaciteit speelt hierbij een belangrijke rol. Daar komt bij dat de openbare lichamen geen reserveringen voor lasten kunnen maken op de begroting indien activiteiten niet worden gerealiseerd in een bepaalde periode, maar op een later moment alsnog worden uitgevoerd.
- Bonaire scoort minder goed op de gerealiseerde baten. Dit heeft te maken met tegenvallende toeristenbelastinginkomsten door de pandemie. Sinds medio 2022 int het openbaar lichaam echter zelf de toeristenbelasting op de luchthaven op het eiland. Voor 2023 is Bonaire voornemens ook het cruise-toerisme te gaan belasten en de belastingcompliance verder te verbeteren. Dit zou bij een volgende meting tot een betere score moeten leiden.
- Saba realiseerde als enige openbaar lichaam een goedkeurende accountant verklaring voor zowel getrouwheid als financiële rechtmatigheid over het afgelopen jaar en de voorgaande vijf jaar.
- BZK en het Cft BES hebben het afgelopen jaar kritisch meegekeken naar het financieel en begrotingsbeheer. Om tot een structureel beter en bestendiger beheer te komen achtten BZK en het Cft BES het noodzakelijk dat de openbare lichamen essentiële onderdelen van de planning- en controlcyclus, zoals de administratieve organisatie, interne controle en interne beheersing, structureel verbeteren. Hier is dan ook gedurende het jaar en tijdens de uitvoering van de plannen van aanpak financieel beheer op aangestuurd. Dergelijke omvangrijke processen kennen een aanlooptijd voordat deze zich vertalen in betere scores.

Toelichting

- Als basis voor het selecteren van de prestatie-indicatoren is gebruik gemaakt van een internationaal erkend normenkader voor financieel en begrotingsbeheer; het Performance Measurement Framework van de werkgroep Public Expenditure and Financial Accountability (PEFA).
- BZK is verantwoordelijk voor het framework aan prestatie-indicatoren voor de meting van het financieel en begrotingsbeheer van de eilanden.
- Het Cft BES voorziet in de informatie en oordeelt of en in hoeverre de prestatie-indicatoren gehaald zijn en voorziet eveneens in de informatie over de voortgang van de financiële verbeterplannen van de eilanden.
- De geselecteerde indicatoren, hierbij rekening houdend met de voor Caribisch Nederland van toepassing zijnde wet- en regelgeving, zijn door zowel BZK als het Cft BES het meest geschikt bevonden voor verdere uitwerking en beoordeling.
- Waar nodig en uitvoerbaar kan in de toekomst, eventueel op verzoek van de Kamer, het aantal indicatoren uitgebreid of gewijzigd worden door middel van een groei- en dynamisch model. Dit zal in nauw overleg met het Cft BES plaatsvinden.
- Het inrichten van een planning- en controlcyclus conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) is één

van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan in aanloop naar volledig herstel van de democratie en de daarbij behorende reguliere bestuurlijke verhoudingen op Sint Eustatius. Daarom wordt bij de prestatie-indicatoren ook voor Sint Eustatius uitgegaan van de bepalingen van de Wet FinBES, ook al gelden die (nu nog) niet.

Onze referentie
2022-0000702453

Datum
16 december 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Onderzoek Cft BES naar financieel en begrotingsbeheer Caribisch Nederland 2019-2021	Ter kennisneming
2	Brief aan de Tweede Kamer inzake de informatievoorziening financieel en begrotingsbeheer Caribisch Nederland 2019-2021	Ter ondertekening